

AVLAMAZ DURDU'YA TAŞLAMA

Aşağı Andırın köylüleri sıtma, sinek ve sarı sıcağdan kaçmak için çadırlarla yaylalara çıkardı. Yaylalar genellikle Andırın ilçesinden yukarıda bulunan, Geben, Halbur, Meryemçil, Cemel Önü, Karayuvallı, Sisne, Bunduk, Kargaçayırı, Elmadağı, Akifiye, Çokak gibi rakımı yüksek olan serin bölgelerdir.

Çukurova ve Andırın'ın sehil adı verilen sıcak köyleri, yayla mevsimini ipe çeker. Harman, hasat derlenip ambarlara, kuyulara konulmuştur; serin yaylaların keyfinin çıkartılma mevsimidir. Aşağı Andırın'ın, Çukurova'nın hali vakti yerinde ağaları, beyleri yan yana çadırlar kurar, ineklerden, camuzlardan taze sütler sağılır, çadırların orta yerine herkesin gelip oturduğu oda hayması kurulur ve sohbetin koyusu orada yapıldı. Kadınlar, imece usulü yufka ekmekler, börekler yapar, şehriye dökerler.

Evlenecek kızlar, oğlanlar görücüye çıkar, bin bir türlü oyunlar oynanır, hüneler gösterilir. Düğünler orada yapılır, halaylar çekilir, sinsinler oynanır, güreşler tutulur, ceren kovan atlarla ciride çıkılır, değnek atılır. Yaylalar allı, yeşillidir.

Fakir takımı ineğini, keşisini önüne katar yaylaya erkenden çıkar ve güz sonuna kadar da yaylada kalırdı. Varlıklı ve ağa kesimi ise evlerini yaylaya gönderse bile kışlaktaki harman-hasat işlerini bitirmeden yaylaya gelemezdi. Ağalar ancak ağustos ortasına doğru yaylaya çıkabilirdi -ki işte düğünler de o dönemde kurulur, düğünleri ağalar şenlendirirdi. Ağalardan izinsiz düğün kurmak, onları hesaba almamak, saygısızlıktı; yakışık almazdı.

1870'li yıllardır. İlçe merkezi Göksun'dur. Ora köyleri ile ilişki bu güne göre daha fazladır. Dedem Arapzade Hacı Ahmet Efendi Göksun'da mustantıktır.

Aşağı Andırın'ın Kızık Köyü'nden Avlamaz Durdu, Göksun'un Değirmendere Köyü'nden nişanladığı oğlu Ali'yi everecektir; ama düğünü başlatmak için izin alınması gereken ağalar daha yaylaya gelmemiştir. Avlamaz'ın oğlu Ali, ağa-bey tanımaz; düğün bir an önce kurulsun ister. Nşanlısı Telli Anşa'ya bir an önce kavuşmak için yanıp tutuşmakta, günler yıl geçmektedir. Durdu, yaylaya erken gelmiş olan Gökahmetoğlu'na gider ve düğün kurmak için izin ister. Gökahmetoğlu: "Ağaların tamamı gelmeden düğün kurulduğu nerde görölmüş Durdu? İcat çıkartma, ağalar gelsin, usul ve yordamına göre yapılır." der. Orada hazır bulunan ve düğünün bir an önce kurulması için sabırsızlanan Çaylıoğlu, İbişlerden Memili, duruma itiraz ederler "Bu düğün de ağasız olsun, biz ağaların keyfini mi bekleyeceğiz?" derler. Birkaç kişi daha destek verir ve düğün kurulur.

Bir gün önceden düğün seymeni Değirmendere'ye gidecek, orada bir gece kalınacak ve yarın gelin Çinçin, Meryemçil üzerinden Kargaçayırı'na getirilecektir. Avlamaz'ın Ali'si sevdiğine kavuşmak için sabırsızlanmaktadır, her türlü hazırlığını yapmış, kıllarından tüylerinden temizlenmiştir..

Ağalar kendilerini hesaba almadan düğün kurulmasına, çok içerler ve yaptığına pişman etmek için Avlamaz'a kurak (plan) kurarlar.

Gelin almaya giden seymenlerin içinden üç kişiyi ayarlarlar ve derler ki: "Biz Çinçin belinde seymenin elinden gelini aldıracağız. Siz gece herkes uyuduktan sonra, tüfeklerin içindeki barutları boşaltın." talimatı verirler. Ağaların seymen arasında bulunan adamları, verilen talimat üzere gece tüfeklerin içindeki barutları boşaltır.

Yarın olur, gelin bindirilir ve yola çıkılır. Gelini getiren düğün seymeninin önüne Çinçin belinde pusuda yatan ağaların gönderdiği otuz silahlı çıkar ve gelini almak ister. Direnip silah sıkınsa olsa da barutu alınan silahlar patlamaz. Gelin düğün seymeninin elinden alınır, gizli bir yere götürülür. Bu düğün de ağasız olsun diye efelenenler, elleri boş, başları yerde ve utanarak gelirler.

Bir hafta sonra ağalar, Avlamaz Durdu'ya bir tosun kestirir ve ziyafet çektirtirler. Gelin, Avlamaz Durdu'ya geri verilir. Avlamaz'ın düştüğü durumu gören Gökahmetli'den Süleyman Gök, aşağıdaki taşlamayı söyler.

Taşlamayı Gökahmetli köyünden Adil Gök'ten derledim.

Dinle Şimdi Avlamaz'ın işini
Eli ile bağlar kendi başını
Pilavın üstünde kuzu döşünü
Yedirsen ağlara ölün mü Durdu

Gökahmetoğlu'nu hor görüp geçme
Konuş hanedenle sen ayrı düşme
At dev'ister diye kaygıya düşme
Soyluyu soysuzu bilin mi Durdu

Zülfaroğlu şu dağların kilidi
Davet etsen o ağlar da gelirdi
Bedeninden elli çakmaklı olurdu
O zaman gelini alırdın Durdu

Yaycıoğlu da o dağların ulusu
Uğrasan alırdın sözün doğrusun
Çaylıoğlu Memili ya kimin nesi
Erkanı yolları bilin mi Durdu

Düştünüz mü o deyyusun fendine
İnanmayın yeminine andına
Biraz mal gerekti aldı gendine
Malıyın hesabın bilin mi Durdu

İsmail'in oğlu attığın almaz
Kaçar yörebe de hiç geri gelmez
Tortmuk ilaç derler orda bulunmaz
Memmed'in hilasın bilin mi Durdu

Çinçin Bele uğrucuğun gelmişler
Memili'ye kırk bıçakçık vurmuşlar
Tell'anşayı ellerinden almışlar
Sallanı salanlı geldin mi Durdu

Öttü dan davulu silah sıkıldı
Giden sağmenleri yola döküldü
Gargaçayırı'nda bayrak yıkıldı
Bu irezilliğini bilin mi Durdu

Kul Süleyman bunu böyle söylemiş
İnip aşkın deryasını boylamış
Oturup eteğin traş eylemiş
Çunkuruk çıkmış Avlamaz'ın Ali'si

Bedeninden elli Çakmaklı olmak: Kendi ailesinden elinde çakmaklı tüfeği olan 50 kişisi olmak.

Fendine düşmek: Tuzağına düşmek, oyununa gelmek.

Uğrucuğun gelmek: Gizlice gelmek.

Sallanı salanlı gelmek: eli boş dönmek, istediğini alamamak, burada gelini elinden aldırarak.

Cunkuruk çıkmak: Eli boş kalmak, umduğunu bulamamak, ava giderken avlanmak. (Burada, damat Ali'nin çok arzuladığı ve hazırlık yaptığı geline, Telli Ayşe'ye kavuşamamak.)